

Is spelen op kunstgras hetzelfde als op natuurgras?

Ondanks een derde onderzoek van Fifa blijven de meningen verdeeld

Fifa onderzoekt regelmatig het spel op de verschillende ondergronden om er zo zeker van te zijn dat iedereen gelijke kansen heeft. In het meest recente onderzoek bekeek Fifa de conditionele eisen die aan spelers wordt gesteld. De resultaten werden vlak voor de zomer gepresenteerd.

Auteur: Guy Oldenkotte

Het is Fifa er veel aan gelegen dat voetballiefhebbers overal ter wereld in staat zijn het spel te spelen. De condities mogen daarbij nauwelijks verschillen. Bonden in Afrika kregen daarom, in de aanloop naar het WK 2010, elk ten minste één kunstgrasveld. Fifa is van mening dat de condities in Afrika het niet mogelijk maken om er relatief goedkoop een goed en kwalitatief natuurgrasveld op na te houden. Voetbalbonden in Zuid-Amerika kunnen, op basis van dezelfde

filosofie, binnenkort eveneens ten minste één kunstgrasveld verwachten dankzij Fifa. Ook in de aanloop naar het WK 2014 wil de wereldvoetbalbond een heel continent verbeteren. In Europa speelt dat probleem niet. Het klimaat is hier ideaal voor natuurgras. Bovendien zijn veel clubs en gemeenten kapitaalkrchtig genoeg om zelf de aanschaf van een kunstgrasveld te financieren. In Nederland zijn daardoor zo'n 1.500 kunstgrasvelden voor voetbal aangelegd. Maar net als in veel

andere landen zijn spelers en trainers sceptisch over het spel op kunstgras.

Spelanalyse natuurgras en kunstgras

Ondanks dat kunstgrasvelden aan allerlei eisen moeten voldoen, analyseert de wereldvoetbalbond met enige regelmaat het spel. Met die gegevens hoopt Fifa te kunnen aantonen dat z'n support voor kunstgras gerechtvaardigd is. Eerder dit jaar werden daarom de resultaten van

een derde rapport gepresenteerd. Na eerder al wedstrijden uit de Nederlandse competitie en tijdens WK's voor de jeugd geanalyseerd te hebben, werden ditmaal wedstrijden in de Russische competitie bekeken. Doel was om vast te stellen of spelen op kunstgras andere eisen aan de conditie van spelers stelt dan spelen op natuurgras. 'Fifa heeft door de jaren heen een grote database met gegevens opgebouwd dankzij het analyseren van wedstrijden. Zo weten we, door onderzoek

van wedstrijden in de Nederlandse competitie en tijdens het Jeugd-WK in Peru en Canada, dat het spel nauwelijks anders is. Zowel technisch als tactisch zagen we nauwelijks verschillen bij de verschillende teams. Critici van kunstgras begonnen daarna te claimen dat het spelen op kunstgras juist meer vergt van het uithoudingsvermogen van de spelers. Daarom hebben we besloten om ook dat te onderzoeken,' legt Johannes Holzmüller namens Fifa uit.

Die analyse werd uitgevoerd in de Russische competitie. 'Die loopt van maart tot en met november. Wij waren van mening dat deze competitie daarom de ideale competitie zou zijn om dit te onderzoeken,' vervolgt Holzmüller.

Fifa claimt: Spelen op kunstgras is weinig anders dan spelen op natuurgras

Voer voor discussie

Tijdens het onderzoek werden spelers van de bezoekende teams gevolgd in twee stadions in Moskou. Alleen de gegevens van de spelers van de bezoekende club die de volledige wedstrijd hadden gespeeld, werden in het onderzoek meegenomen. Fifa claimt dat dit uitgangspunt bijdraagt aan de kwaliteit van de gemeten waarden. De uitvoering van het onderzoek lag in handen van de Engelse firma Prozone. 'Beide stadions werden voorzien van camera's die elke seconde vastlegden waar een speler zich bevond en wat hij precies deed. Al die gegevens zijn achteraf geanalyseerd,' legt Blake Wooster van Prozone uit. Door twee stadions in dezelfde stad te kiezen, wilde Fifa eventuele klimatologische of geografische voordelen uitsluiten.

Afgelopen winter zijn de gegevens geanalyseerd van de vijftien thuiswedstrijden die in elk stadion plaatsvonden. En ook nu is Fifa van mening dat spelen op kunstgras niet of nauwelijks meer conditie vergt dan spelen op natuurgras.

Wouter Frencken van de Rijksuniversiteit Groningen heeft echter zo z'n bedenkingen over het onderzoek. 'In de methode die is gebruikt, is geen correctie meegenomen voor bijvoorbeeld de stand op de ranglijst van de teams.' Volgens Frencken werken dat soort psychologische aspecten wel degelijk mee. Frencken is als bewegingswetenschapper verbonden aan de universiteit en ondersteunt ook de technische staf van FC Groningen.

'De manier waarop deze studie is opgezet, zou nooit het resultaat kunnen aantonen dat Fifa heeft geconcludeerd. Er is veel variatie in soorten wedstrijden. Daardoor zou je ontzettend veel wedstrijden moeten analyseren voordat je tot een dergelijke conclusie kunt komen.' Frencken vindt de conclusie dus duidelijk voorbarig.

Goed overzicht van vereisten

Volgens Frencken laat het onderzoek vooral zien wat er zoal wordt verwacht van spelers in de hoogste Russische competitie. Uit de gegevens blijkt dat spelers ruim elf kilometer afleggen tijdens een wedstrijd. Tien procent daarvan wordt gedaan in sprints. Maar waar natuurgras spelers dwong 171 sprintjes te trekken, volstonden 161 sprintjes op kunstgras. Ook waren de sprintjes op kunstgras doorgaans aanzienlijk korter.

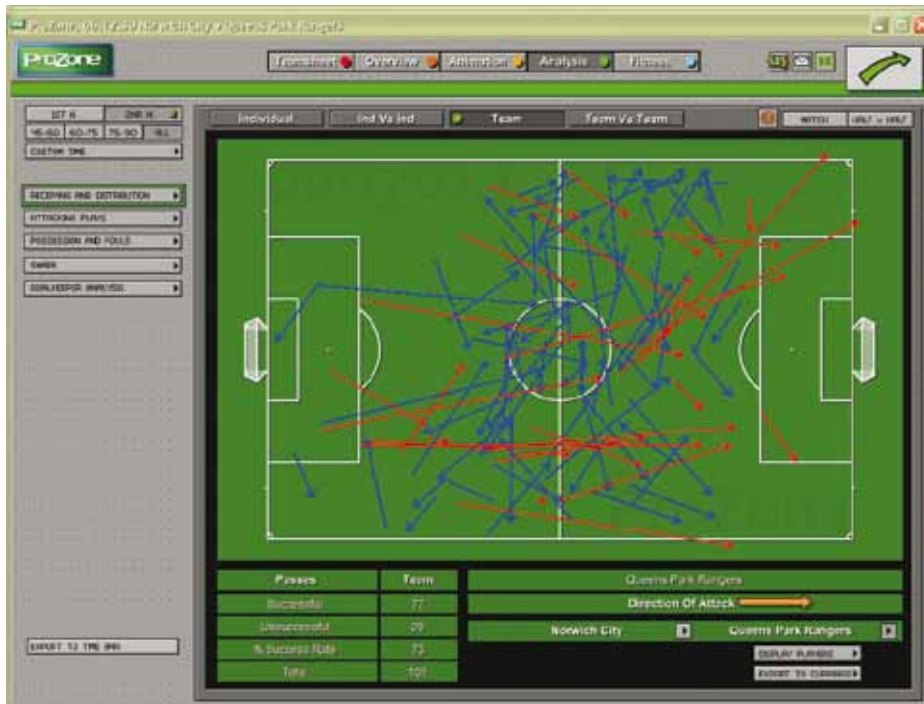
Tijdens het spelen op kunstgras lag het aantal langzame versnellingen hoger dan op natuurgras. Het aantal dribbels op kunstgras was zelfs echter bijna de helft minder dan het aantal dribbels op natuurgras. Uit de gegevens bleek ook dat het spel op kunstgras nauwkeuriger is met meer passes die direct in de voeten van de aangespeelde speler aankwamen en minder passes die echt in de diepte werden gespeeld.

Maar met de vaststelling van deze gegevens is Frencken er nog altijd niet van overtuigd dat spelen op kunstgras hetzelfde is als op natuurgras. 'Emotionele aspecten zoals look and feel van kunstgras wegen nog altijd mee. Spelers ervaren het anders wanneer ze spelen op kunstgras. Dat komt onder meer door de geur en de gemiddelde temperatuur die ze voelen. Dat heeft toch invloed op hun spel.'

Onderzoeker Wouter Frencken: 'De geur en de gemiddelde temperatuur die spelers voelen, hebben weldegelijk invloed op hun spel'

Wel degelijk anders

Ook Marcel Wal van Dutch Sport Clinics heeft zo z'n bedenkingen over de claim van Fifa. Wal is een voormalig American football-speler en coacht tegenwoordig de Junior Lions. 'Kunstgras

Door wedstrijden te analyseren komt Prozone tot de conclusie dat spelen op kunstgras hetzelfde is als spelen op natuurgras.

Marcel Wal van Dutch Sport Clinics: 'Het spel op kunstgras kan sneller gaan en vergt dus meer precisie'

geeft meer grip dan natuurgras. Vandaar dat het spel op kunstgras sneller kan gaan. Spelers moeten daarom nog preciezer trainen,' zegt Wal die meent dat dat ene uurtje training per week niet voldoende is. 'Ik geef mijn spelers altijd het advies om er nog een andere sport bij te doen. Atletiek zou ideaal zijn. Veel spelers, en met name in de jeugd, hebben een bijzonder slechte lichaamshouding en motoriek. Dat komt doordat ze minder buiten spelen en minder gymles op school krijgen. Atletiek is daarom ideaal om dat te verbeteren.' Een andere sport zou, daarnaast, ook de druk verlichten die momenteel wordt gelegd op veel voetbalaccommodaties. Weinig verenigingen kunnen zich de luxe veroorloven om teams vaker te laten trainen.

Wal meent bovendien dat kunstgras bijdraagt aan een hogere slijtage van de schoenen. 'Slijtage van schoenen op kunstgras ligt een factor hoger dan op natuurgras. Voetballers op kunstgras hebben daarom ook schoenen nodig met een ander profiel. Vroeger hadden ze ronde doppen. Daarna kwamen schoenen met ovale doppen. De laatste

trend is schoenen met ronde doppen.' Dat laatste is belangrijk omdat de schoenen, door het spelen op kunstgras, sneller scheuren op de voetplaat. Die grotere grip blijft volgens Wal echter niet zonder gevolgen voor de spelers. 'Kunstgras "scheurt" niet zo goed zoals natuurgras doet. Ook veert het meer. Er komt dus meer druk op de gewrichten en dat kan eventueel tot blessures leiden. De kans hierop neemt toe wanneer men niet met het juiste schoeisel speelt,' aldus Wal.

Nieuwe schoenen

In plaats van de focus op de kwaliteit van en het spel op kunstgras zou Wal graag zien dat schoenfabrikanten aparte schoenen ontwikkelen voor beide ondergronden. Pas wanneer dat is bereikt, kun je er zeker van zijn dat spelen op kunstgras hetzelfde is als spelen op natuurgras. 'Fifa mag dan wel claimen dat het spel hetzelfde is, maar ik zou graag zien dat schoenfabrikanten met speciale schoenen kwamen voor het spelen op kunstgras. Helaas zien weinig schoenfabrikanten daar heil in. Die gaan liever voor een standaardproduct.'

Om zijn spelers toch optimaal te laten spelen heeft Wal verschillende schoenen geanalyseerd. 'Adidas stond vroeger bekend om de brede schoenen die ze maakten. De realiteit is tegenwoordig echter dat alleen de klassieke Copa Mundial, de Kaiser Liga en schoenen uit de

AdiPure-lijn daar nog aan voldoen. Deze schoenen zijn gemaakt van soepel leer en hebben een brede leest. Stadio is een ander merk dat aan de eisen voor goed schoeisel voor kunstgras voldoet. Zij lijmen en stikken de zool. Hummel doet dat overigens ook. Dus de kans dat de schoenen van deze merken scheuren, is daarom beperkt.' Veel spelers verdwijnen na afloop van een wedstrijd direct de kantine in. Wal zou echter graag zien dat spelers eerst hun schoenen verwisselen, zeker wanneer men heeft gespeeld op kunstgras. Rondom alle kunstgrasvelden ligt tegenwoordig bestrating. En ook de toegang vanuit de kleedkamer naar het veld is verhard. Dit voorkomt dat viezigheid en modder via de schoenen op het veld belanden waardoor er meer onderhoud noodzakelijk zou zijn. Maar die verharding is niet in het belang van de spelers. 'Ik zie zo vaak dat kinderen de Kicksen nog aan hebben na afloop van een wedstrijd. Dit doet de schoenen niet alleen sneller slijten, maar is ook niet goed voor het lichaam.' Wal zou daarom graag zien dat spelers nog op het veld hun schoenen wisselen na afloop van een wedstrijd.

Marcel Wal: 'Ik zou graag zien dat schoenfabrikanten met speciale schoenen kwamen voor het spelen op kunstgras'

Ondanks een derde onderzoek van Fifa blijven de meningen dus nog altijd verdeeld over spelen op kunstgras hetzelfde is als spelen op natuurgras, of juist niet. Wie meer weet, mag het zeggen.